

Artykuł pochodzi z archiwalnych zasobów firmy EKO-KONSULT sp. z o.o. 80-557 Gdańsk,
ul. Narwicka 6.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Korzystanie za zgodą firmy EKO-KONSULT biuro@ekokonsult.pl

Kwartalnik „Problemy Ocen Środowiskowych” wydawany cyklicznie w latach 1998 – 2012, przez EKO-KONSULT był jedynym wydawnictwem w Polsce, poświęconym wyłącznie ocenom środowiskowym planowanych inwestycji oraz strategicznym ocenom oddziaływania na środowisko. Dla praktyków OOS, ale również dla osób początkujących może nadal stanowić wartościowe źródło wiedzy np. w zakresie prezentowanych case study i przeglądu stosowanych metodyk - w tym kontekście znaczna część artykułów zachowuje sporo aktualności.

Andrzej Deja

Podział inwestycji ze względu na uciążliwość dla środowiska i oceny oddziaływania tych inwestycji na środowisko

Wprowadzenie

Od dnia 1 sierpnia 1998 roku obowiązują dwa nowe akty prawne - rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa związane z ocenami oddziaływania na środowisko, a mianowicie:

- rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998 roku w sprawie określenia rodzajów inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji (Dz.U. Nr 93, poz. 589);
- rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko inwestycji nie zaliczonych do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska, obiektów oraz robót zmieniających stosunki wodne (Dz.U. Nr 93, poz. 590).

Korzystając z upoważnień zawartych w art. 40 ust. 5 pkt. 1 i pkt. 2 lit.b ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami) oraz w art. 70 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 roku Nr 49, poz. 196 z późniejszymi zmianami) Minister OŚZNiL wydał pierwsze z wyżej wymienionych rozporządzeń. Niniejszy artykuł będzie poświęcony omówieniu tego rozporządzenia.

Drugie z rozporządzeń, które omówiono w odrębnym artykule, zostało wydane przez Ministra OŚZNiL na podstawie upoważnienia zawartego w art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Rozporządzenia te zastąpiły rozporządzenie Ministra OŚZNiL z dnia 13 maja 1995 roku w sprawie określenia rodzajów inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz ocen oddziaływania na środowisko.

Z uwagi na obszerność i duży zakres uregulowań zawartych w tym rozporządzeniu w artykule naświetlone zostaną najważniejsze z tych uregulowań, ze zwróceniem uwagi na te uregulowania, które w sposób istotny zmieniają dotychczas obowiązujące przepisy.

Wydanie w miejsce jednego - dwóch rozporządzeń podyktowane zostało przede wszystkim nowymi uregulowaniami art. 70 ust. 4 wynikającymi z art. 20 ust. 3 i art. 71 ust. 2 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz chęcią oddzielenia uregulowań wynikających z delegacji zawartych w dwóch ustawach: o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz o zagospodarowaniu przestrzennym od uregulowań wynikających z realizacji tylko delegacji zawartej w ustawie o ochronie i kształtowaniu środowiska.

W artykule zostaną omówione również wybrane zmiany w niektórych ustawach lub nowe przepisy związane z systemem ocen oddziaływania na środowisko a w szczególności regulujące procedury tych ocen wynikające z nowelizacji ustaw przez wchodzące w życie od 1 stycznia 1999 roku ustawę z dnia 24 lipca 1998 roku o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668).

Inwestycje szczególnie szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi

W celu zapewnienia harmonizacji z przepisami Wspólnot Europejskich w wymienionym wyżej rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998 roku w sprawie określenia rodzajów inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji przyjęto sposób kwalifikowania inwestycji z punktu widzenia ich potencjalnego wpływu na środowisko przez zamieszczenie listy konkretnych rodzajów inwestycji, a nie np. polegający na podaniu kryteriów i trybu określania lub kwalifikowania inwestycji do kategorii inwestycji podlegających obowiązkowi sporządzenia ocen oddziaływania na środowisko.

W tworzeniu listy inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi wykorzystano Załącznik I do Dyrektywy Rady 97/11/EC z dnia 3 marca 1997 roku poprawiającej Dyrektywę Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku dotyczącą oceny oddziaływania na środowisko niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć (inwestycji).

W § 1 wymienionego wyżej rozporządzenia zaliczono 28 rodzajów inwestycji do kategorii inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi. Zaliczenie to przesądza o konieczności wykonania szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko i uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu z Ministrem OŚZNIŁ i Głównym Inspektorem Sanitarnym do 31 grudnia 1998 roku, a od 1 stycznia 1999 roku z działającymi w imieniu wojewody inspektorami: ochrony środowiska oraz sanitarnym. Zaliczenie do tej kategorii inwestycji pociąga za sobą również inne skutki prawne wynikające ze znowelizowanej ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska (np. art. 71 ust. 3 i art. 82 ust. 2).

Lista inwestycji zaliczonych w cytowanym wyżej, omawianym rozporządzeniu do **inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi** jest zbliżona do obowiązującej do dnia 31 lipca 1998 roku w myśl przywołanego wyżej rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 13 maja 1995 roku. Podstawowe różnice to umieszczenie na liście tych inwestycji:

- demontażu i wycofania z eksploatacji reaktorów jądrowych;
- instalacji do końcowego usuwania napromieniowanego paliwa jądrowego i odpadów radioaktywnych;
- autostrad i dróg ekspresowych;
- inwestycji służących do przesyłu zasobów wodnych między zlewniami, w celu zapobieżenia brakowi wody, w ilościach przekraczających 100 mln m³ rocznie z wyłączeniem przesyłu wody pitnej rurociągami;
- inwestycji związanych z hodowlą zwierząt w liczbie ponad 500 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) inwentarza (w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu wszystkie inwestycje związane z hodowlą zwierząt powyżej 50 DJP zaliczane były do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska).

Niektóre inwestycje spośród uprzednio umieszczonych na liście inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, w nowym rozporządzeniu zostały umieszczone na liście inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska np.:

- inwestycje związane z bezzbiornikowym magazynowaniem substancji w górotworze oraz składowaniem odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, a także z wtlaczaniem wód do górotworu;
- koksownie;
- cementownie i zakłady przemysłu wapienniczego;
- urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1 - 300 000 MHz: radiolokacyjne, radionadawcze i telewizyjne o maksymalnej mocy wypromieniowanej równej 10 kW lub wyższej, linie i urządzenia elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wyższym od 220 kV).

Szczegółowe wyliczenie wszystkich rodzajów inwestycji zaliczonych do kategorii inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi zawarte jest w § 1 omawianego rozporządzenia Ministra OŚZNiL.

Inwestycje mogące pogorszyć stan środowiska

Jako inwestycje mogące pogorszyć stan środowiska, wymienione w § 2 omawianego rozporządzenia, przyjęto inwestycje wymienione w Załączniku II do wyżej wymienionej Dyrektywy Rady 97/11/EC z wyeliminowaniem inwestycji uwzględnionych w § 1 oraz tych inwestycji, dla których (zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 29 ustawy - Prawo budowlane) nie jest wymagane ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i uzyskanie pozwolenia na budowę. Zakres ocen dla tego rodzaju inwestycji jest mniejszy niż w przypadku inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi. Zaliczenie do tego rodzaju inwestycji przesądza o konieczności

uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu z wojewodą i właściwym państwowym terenowym inspektorem sanitarnym do 31 grudnia 1998 roku, a od 1 stycznia 1999 roku z powiatowym inspektorem sanitarnym. Uzgodnienia te dokonywane są przy wykorzystaniu odpowiednich ocen oddziaływania na środowisko.

Do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska rozporządzenie zalicza:

- 4 rodzaje inwestycji związanych z rolnictwem;
- 9 rodzajów inwestycji przemysłu wydobywczego;
- 5 rodzajów inwestycji przemysłu energetycznego;
- 13 rodzajów inwestycji w przemyśle hutniczym, metalurgicznym i maszynowym;
- 3 rodzaje inwestycji w przemyśle chemicznym;
- 10 rodzajów inwestycji przemysłu spożywczego;
- 4 rodzaje inwestycji w przemyśle tekstylnym, skórzanym, drzewnym i papierniczym;
- 17 rodzajów inwestycji infrastrukturalnych;
- 5 rodzajów inwestycji związanych z turystyką i wypoczynkiem;
- 20 rodzajów innych inwestycji.

Na liście inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska (wśród inwestycji infrastrukturalnych) znalazły się linie kolejowe dopuszczające prędkości co najmniej 200 km/h oraz urządzenia przeładunkowe kolejowe i na inne rodzaje transportu oraz terminale między różnymi rodzajami transportu. Nie znalazły się natomiast inne linie kolejowe nawet magistralne.

Wymagania, jakie powinny spełniać oceny załączane do wniosków o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu

Omawiane rozporządzenie Ministra OŚZNiL określa wymagania, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko:

- inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi (§ 4 rozporządzenia w sprawie określenia rodzajów inwestycji...) albo mogących pogorszyć stan środowiska (§ 3 tego rozporządzenia) sporządzane na etapie uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu;
- inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska sporządzane na etapie uzgadniania projektu budowlanego (§ 5 rozporządzenia w sprawie określenia rodzajów inwestycji...);
- inwestycji polegającej na odbudowie, rozbudowie, nadbudowie lub modernizacji obiektu budowlanego, powodującej zmianę sposobu zagospodarowania terenu (§ 6 rozporządzenia w sprawie określenia rodzajów inwestycji...).

Dokładność oceny oddziaływania inwestycji na środowisko zależy od zaszeregowania inwestycji do jednej z dwóch wyżej opisanych kategorii oraz etapu procesu inwestycyjnego.

W dalszej części artykułu w tekście podkreślone zostały te zapisy rozporządzenia, które precyzują nowe wymagania w porównaniu do wymagań poprzednio obowiązującego rozporządzenia. Niektóre z nich np. konieczność uwzględnienia w ocenach oddziaływania inwestycji na dobra naturalne i dziedzictwo kultury znacznie rozszerzają pojęcie środowiska i tym samym zakres ocen oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływania na środowisko **inwestycji szczególnie szkodliwej dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogącej pogorszyć stan środowiska**, zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 omawianego rozporządzenia, powinna:

- określać oddziaływanie inwestycji na następujące elementy środowiska: ludzi, świat zwierzęcy i roślinny, powietrze, powierzchnię ziemi i glebę, wody powierzchniowe i podziemne, złoża kopalin, klimat, krajobraz, dobra materialne i dziedzictwo kultury, uwzględniając ich wzajemne powiązania i oddziaływania;
- uwzględniać stan środowiska w powiązaniu z istniejącym i planowanym zagospodarowaniem terenu z punktu widzenia nakładania się negatywnych oddziaływań na środowisko;
- uwzględniać etap budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji wraz z towarzyszącymi jej obiektami i urządzeniami budowlanymi;
- identyfikować i określać skutki potencjalnych sytuacji awaryjnych;
- uwzględniać potencjalne skutki transgraniczne;
- przyjmować za podstawę istniejące dane obserwacyjne i pomiarowe oraz inne informacje dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości;
- przedstawiać zastosowane metody oceny i przyjęte założenia, jak również wykorzystane dane o środowisku, a także stwierdzone braki i niedoskonałości w tym zakresie;
- zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- przedstawiać zagrożenia w formie opisowej i graficznej.

Oceny, o których wyżej mowa, powinny zawierać:

- opis inwestycji, w tym jej położenie i powierzchnię oraz charakterystykę technologii i rozwiązań technicznych;
- opis stanu środowiska i sposobu zagospodarowania terenu na obszarze potencjalnego oddziaływania inwestycji;
- opis sposobu korzystania ze środowiska na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji wraz z określeniem zużycia wody, kopalin, materiałów i energochłonności, ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów i ścieków, emitowanych zanieczyszczeń, odorów, promieniowania, wibracji oraz zasięgu uciążliwego hałasu (przedstawionego na mapach w odpowiedniej skali);
- oszacowanie przewidywanych oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, krótkotrwałych, odwracalnych i nieodwracalnych inwestycji na poszczególne elementy środowiska i zdrowie ludzi oraz planowane i istniejące zagospodarowanie terenu;

- opis i analizę skuteczności proponowanych sposobów zminimalizowania ujemnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi wynikających z aktualnego stanu wiedzy, w tym sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub minimalizacji ich ilości oraz ich usuwania, wykorzystywania lub unieszkodliwiania z wyodrębnieniem przewidywanego postępowania z odpadami niebezpiecznymi;
- oddziaływanie inwestycji przy zastosowaniu środków minimalizujących negatywny wpływ na zdrowie ludzi i poszczególne elementy środowiska oraz planowane i istniejące zagospodarowanie terenu w obszarze potencjalnego jej oddziaływania;
- oszacowanie, czy uciążliwe oddziaływanie inwestycji na środowisko mieści się w granicach terenu, dla którego jednostka organizacyjna wystąpiła o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a w przypadku nie spełnienia tego warunku, dla inwestycji, dla których art. 71 ust. 2 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska dopuszcza ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania - wstępne określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobu korzystania z terenu;
- koncepcję lokalnego monitoringu;
- ochronę interesów osób trzecich;
- wnioski, a w szczególności:
 - do wykorzystania w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym do uwzględnienia w projekcie budowlanym;
 - dotyczące ewentualnej potrzeby wykonania oceny oddziaływania inwestycji po określonym czasie eksploatacji, w celu sprawdzenia skuteczności zastosowanych środków minimalizujących negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi;
 - dotyczące sposobu gospodarczego korzystania ze środowiska.

Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji szczególnie szkodliwej dla środowiska i zdrowia ludzi, poza wyżej wspomnianymi wymaganiami powinna spełniać dodatkowe wymagania określone w § 4 omawianego rozporządzenia Ministra OŚZNiL, a mianowicie:

- identyfikować warianty technologiczne inwestycji i dla porównania - wariant polegający na niepodejmowaniu inwestycji, z punktu widzenia ich wpływu na środowisko i zdrowie ludzi;
- zawierać porównanie proponowanych rozwiązań technologicznych z innymi stosowanymi w praktyce krajowej lub zagranicznej, z punktu widzenia wyboru czystszej produkcji;
- określać zagrożenia i korzyści z realizacji inwestycji dla innych użytkowników środowiska oraz dla istniejącej i planowanej zabudowy oraz zagospodarowania terenu.

Omówione wyżej oceny oddziaływania na środowisko powinny być wykorzystywane jako materiał pomocniczy przy uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu w odniesieniu do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska.

W przypadku zaliczenia inwestycji do jednej z dwóch wymienionych wyżej kategorii istnieje obowiązek wykonania oceny oddziaływania na środowisko; zbędne jest

zamieszczanie w samym wniosku o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu danych, wymaganych przepisem art. 41, ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, charakteryzujących wpływ inwestycji na środowisko lub jego wykorzystanie. Dane te będą zawarte w ocenach załączanych do tego wniosku.

Do końca 1998 roku niezależnie od powyższego na mocy art. 70 ust. 1 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska wojewoda lub działający z jego upoważnienia dyrektor wydziału ochrony środowiska może zobowiązać inwestora do sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko innych inwestycji niż inwestycje szczególnie szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi albo inwestycje mogące pogorszyć stan środowiska. W takim przypadku oceny te powinny spełniać wymogi rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 14 lipca 1998 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko inwestycji nie zaliczonych do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska, obiektów oraz robót zmieniających stosunki wodne. Od 1 stycznia 1999 roku zgodnie ze znowelizowaną ustawą o ochronie i kształtowaniu środowiska (art. 36 ustawy z dnia 24 lipca 1998 roku o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa - Dz.U. Nr 106, poz. 668) przepis ten odnoszący się do inwestycji - będzie przepisem częściowo martwym, gdyż art. 70 ust. 1 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska otrzymał brzmienie: "Wojewoda - w stosunku do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, a starosta - w stosunku do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska, może decyzją zobowiązać inwestora, a także właściciela, zarządcę lub posiadacza obiektu budowlanego albo zespołu obiektów, do przedstawienia oceny oddziaływania inwestycji lub obiektu budowlanego albo zespołu obiektów na środowisko". Tak więc nie będzie można zobowiązywać do wykonywania ocen dla innych inwestycji niż ujęte w § 1 i 2 rozporządzenia w sprawie rodzajów inwestycji... . Zobowiązanie do sporządzania ocen na etapach uzgadniania: warunków zabudowy i zagospodarowania terenu lub projektu budowlanego decyzjami wojewody lub starosty jest zbędne, gdyż w odniesieniu do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska obowiązek sporządzenia oceny wynika z mocy prawa (art. 68 ust. 6 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i art. 41 ust. 2a ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym). Tak więc wojewodowie lub starostowie będą mogli jedynie zobowiązywać do sporządzania ocen oddziaływania na środowisko poza przypadkami uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu lub projektu budowlanego, lub w odniesieniu do istniejących obiektów, ale tylko w przypadkach gdy są ujęte na listach inwestycji ujętych w omawianym rozporządzeniu.

Oceny oddziaływania na środowisko niezbędne dla uzyskania pozwolenia na budowę

Uzyskanie przez inwestora decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu kończy procedurę lokalizacyjną. Nie oznacza to jednak zakończenia procesu ocen oddziaływania na środowisko. Decyzja ta nie daje możliwości podjęcia realizacji inwestycji, gdyż do tego potrzebne jest uzyskanie pozwolenia na budowę.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane przewiduje, że pozwolenie na budowę może być wydane po uprzednim uzyskaniu przez inwestora wymaganych przepisami szczególnymi uzgodnień, pozwoleń lub opinii innych organów. Takim przepisem szczególnym są ustalenia art. 68 ust. 5 i 6 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, przesądzające o konieczności uzgodnienia projektu budowlanego z wojewodą i właściwym państwowym terenowym inspektorem sanitarnym, przy czym uzgodnienie to dokonywane jest na podstawie odpowiedniej oceny oddziaływania na środowisko sporządzonej przez biegłego z listy Ministra OŚZNiL do 31 grudnia 1998 roku, a po tym terminie biegłego z listy wojewody. Wymogi, jakie powinna spełniać ocena oddziaływania na środowisko inwestycji szczególnie szkodliwej dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogącej pogorszyć stan środowiska na etapie uzgadniania projektu budowlanego określa § 5 omawianego rozporządzenia Ministra OŚZNiL.

Ocena taka powinna:

- określać oddziaływanie inwestycji na poszczególne elementy środowiska i zdrowie ludzi przy przyjętym rozwiązaniu technologicznym, ze szczególnością i dokładnością odpowiednią do posiadanych danych i informacji wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz z uwzględnieniem sposobu zagospodarowania terenu;
- brać pod uwagę wnioski zawarte w ocenie oddziaływania na środowisko, sporządzonej na etapie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu;
- określać metody oceny, przyjęte założenia oraz wykorzystywane dane o środowisku oraz stwierdzone braki i niedoskonałości w tym zakresie;
- określać stopień i sposób uwzględnienia ustaleń dotyczących ochrony środowiska, zawartych w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz innych rozstrzygnięciach administracyjnych dotyczących ochrony środowiska;
- uwzględniać ochronę interesów osób trzecich;
- ustalać, czy uciążliwe oddziaływanie obiektów na środowisko mieści się w granicach terenu, do którego jednostka organizacyjna ma tytuł prawny, a w przypadku nie spełnienia tego warunku, dla inwestycji, dla których art. 71 ust. 2 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska dopuszcza ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania - określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobu korzystania z terenu;
- zawierać wnioski, w szczególności dotyczące koncepcji lokalnego monitoringu oraz

wymagań ochrony środowiska w trakcie wykonywania robót budowlanych i eksploatacji inwestycji:

- zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Oceny oddziaływania na środowisko inwestycji polegających na odbudowie, rozbudowie, nadbudowie lub modernizacji obiektu budowlanego

Ocena oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na odbudowie, rozbudowie, nadbudowie lub modernizacji obiektu budowlanego, powodującej zmianę sposobu zagospodarowania terenu sporządzana powinna być, w zależności od rodzaju i etapu inwestycji, zgodnie z wymogami określonymi w § 3 - 5 omawianego rozporządzenia tj. z dokładnością i w zakresie jakie obowiązują dla inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska odpowiednio do etapu uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu lub projektu budowlanego.

Reasumując

Przedstawiony wyżej skrótowy przegląd nowego rozporządzenia wskazuje na to, że nie wnosi ono zasadniczych zmian w dotychczas funkcjonującym systemie ocen oddziaływania na środowisko. Eliminując niektóre niedomagania uprzednio obowiązujących uregulowań, tworzy jednak nowe. Pozytywnymi, choć trudnymi do uwzględnienia w ocenach oddziaływania na środowisko zmianami są:

- konieczność uwzględniania ochrony interesów osób trzecich;
- pośrednie rozszerzenie zakresu pojęcia „środowisko” o dobra materialne i dziedzictwo kultury.

Objęcie ocenami oddziaływania na środowisko dóbr naturalnych i kultury jest zgodne z prawem Wspólnotowym i praktyką wielu państw.

Mgr inż. Andrzej Deja,
Ekspert PROEKO Sp. z o.o.,
Warszawa